

การใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม
อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

The application of the principle of Aparihaniyadhamma to the administration of
Muang Ngam Municipality, Singhanakhon District, Songkhla Province

รัชฎา โชตะชะมา¹, สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา² และ สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร³

Ratchada Chotachama¹, Sitthipong Sitthiphataraprabha² and Supreecha Chamnanputthiphon³

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Government Program Master of Political Science, Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹ chotachamaratchada@gmail.com

Retrieved 28-03-2023; Revised 25-10-2023; Accepted 06-11-2023

Doi: 10.14456/jappm.2024.10

บทคัดย่อ

การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการให้บริการแก่ประชาชน เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ จำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรต้องมีหลักธรรมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บทความวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หลักการบริหารนิยธรรมและแนวทางในการพัฒนาของการบริหารงานของตามหลักการบริหารนิยธรรมเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ประชากร ได้แก่ บุคลากรของเทศบาลเมืองม่วงงาม จำนวน 174 คน ในงานวิจัยนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญรวม 5 คนเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.96$, $\sigma = 0.76$) โดยด้านการพร้อมเพียงของการประชุม ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.63$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ ด้านการสนับสนุนคนมีความสามารถและคุณธรรมเป็นผู้นำ ($\mu = 3.73$, $\sigma = 0.84$) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ได้แก่ (1) เปิดโอกาสให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็น อธิบาย หรือชี้แจงการปฏิบัติงาน (2) สร้างความตระหนักเกี่ยวกับของความสำคัญการประชุม (3) ทบทวนและประเมินผลการปฏิบัติงานโดยยึดเกณฑ์การปฏิบัติงานที่ชัดเจน (4) ให้เกียรติและยอมรับผู้นำขององค์กร (5) รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายอย่างกัลยาณมิตร (6) ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมการปฏิบัติกิจกรรมกับศาสนสถานอย่างสม่ำเสมอ และ (7) ควร

ยกย่องบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้วยความมีคุณธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างขวัญกำลังใจและเป็นตัวอย่างให้กับเพื่อนร่วมงาน

คำสำคัญ: หลักการบริหารนิยธรรม; การบริหารงาน; เทศบาล

Abstract

The administration of local government organizations is a service to the people. For the benefit of the people in the area It is very important that personnel have principles of ethics as part of their management. In order to operate efficiently .The objectives of this research article were to study the application of the Aparihaniya dhamma to the administion and the guideline for developing the application of the Aparihaniya dhamma to Muang Ngam municipalty, Singhanakhon district, Songkhla province. The research population consisted of 174 of municipal personnel, five of the key informants were selected by purposive sampling. The employed research instruments were questionnaire and the interview form. The statistics employed for the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The findings were as follows; 1) The overall of an applying the Aparihaniyadhamma to the Muang Ngam municipalty, Singhanakhon district, Songkhla province; was at high level ($\mu = 3.96$, $\sigma = 0.76$). tTe highest mean was the preparedness of the meeting aspect ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.63$) and the lowest mean was the supporting talented and virtuous people as leader aspect ($\mu = 3.73$, $\sigma = 0.84$); and 2) the guidelines for developing the administion according the Aparihaniyadhamma should be (1) given an opportunity to express their opinions, explain or clarify their work.; (2) raised awareness about the importance of the meeting; (3) reviewed and evaluated to ensure compliance with the predetermined rules; (4) respected and accepted the leader of the organization; (5) listen to the opinions of all parties like a good friend.; (6) encouraged personnel to regularly participate in activities with religious places; and (7) honored on the personnel who perform their duties with integrity and morale that could be role model for their colleagues.

Keywords: Principle of Aparihaniyadhamma; Administion; Municipalty

บทนำ

เทศบาลเมือง เป็นท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป อีกทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลเมือง การจัดตั้งเทศบาลเมืองกระทำได้โดยการประกาศกระทรวงมหาดไทย โดยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ตามมาตรา 10 พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546) นอกจากอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาลแล้ว พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย (1) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บุคลากรในองค์กรมีทิศทางในการปฏิบัติงานที่มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน (2) การสร้างความรู้ ความเข้าใจและถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่บุคลากรในองค์กรผู้บริหารขององค์กรทั้งฝ่ายการเมืองและข้าราชการประจำจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ (3) การส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกัน มีการส่งเสริมการทำงานอย่างบูรณาการ (4) ลักษณะผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีลักษณะความเป็นผู้นำสูง มีความรู้ความสามารถ กล้าคิด กล้าเปลี่ยนแปลง กล้ารับผิดชอบในการตัดสินใจในการดำเนินงาน มีความมุ่งมั่นในการทำงาน กระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ คิดเร็ว ทำเร็ว และมีความคิดริเริ่มในโครงการใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมอยู่เสมอ (5) บุคลากรในองค์กรมีความรู้ความสามารถและมีความรับผิดชอบ ต้องมีการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรได้เข้ารับการอบรมและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทำให้บุคลากรสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (6) การบริหารงานที่มีความคล่องตัวส่งเสริมให้องค์กรมีการบริหารงานที่มีความคล่องตัว โดยการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อลดขั้นตอนในการทำงานให้สั้นลง ทั้งนี้ผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดนโยบายหรือทิศทางการทำงาน ในขณะที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องนำแผนและนโยบายลงสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร และ (7) การรับฟังความคิดเห็นจากภายนอก ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน นอกจากนี้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนายังสามารถสนับสนุนให้การการบริหารงานของเทศบาลประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพได้

หลักธรรมที่บูรณาการหรือที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และการบริหารที่มีอยู่ในพระไตรปิฎก เช่น อปริหานิยธรรม โดยเฉพาะหลักธรรมที่เกี่ยวกับการบริหารงานองค์กรเพื่อทำให้องค์กรมีการพัฒนาอย่างมีคุณภาพเร็วขึ้น จึงควรนำหลักธรรมไปใช้ในการบริหารงาน หลักอปริหานิยธรรม คือ ธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว มี 7 ข้อ ดังนี้ 1) หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์, 2) พร่อมเพรียงกันประชุม พร่อมเพรียงกันเลิกประชุม พร่อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ, 3) ไม่ถืออำภอใจบัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่ได้บัญญัติ ถือปฏิบัติมั่นตามวัชชีธรรม หลักการเดิมที่วางไว้, 4) ท่านเหล่าใดเป็นผู้ใหญ่ในชนชาววัชชี เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันพึงรับฟัง, 5) บรรดาบุคคลสตรีกุมารีทั้งหลายมิให้อยู่อย่างถูกข่มเหงรังแก, 6) เคารพบูชาเจดีย์ของวัชชี ทั้งภายในและภายนอก

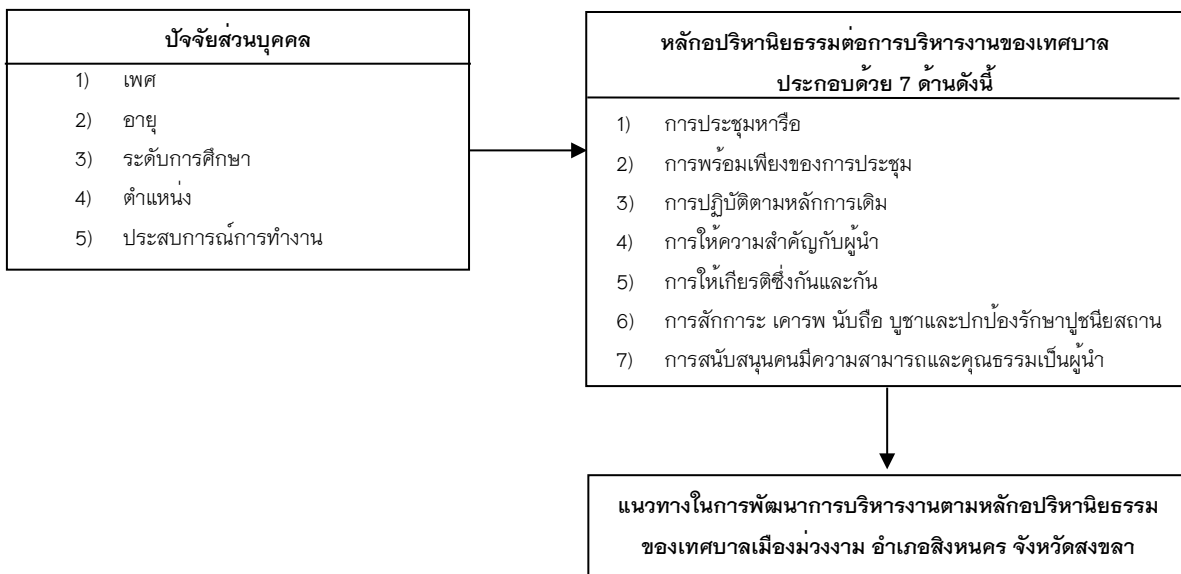
ไม่ละเลยการทำธรรมเนียมปฏิบัติ 7) จัดให้ความอารักขาคุ้มครองป้องกันแก่พระอรหันต์ ตั้งใจให้ท่านที่ยังมิได้มา พึ่งมาสู่แว่นแคว้นที่มาแล้วพึงอยู่โดยผาสุก, เป็นหลักธรรมที่นำไปประยุกต์ใช้ขับเคลื่อนกระบวนการ บริหารงานในองค์กรให้มีคุณภาพควบคู่กันไป (พระขจรศักดิ์ กิตติวิฑูโรดม, 2562) ด้วยเหตุผลและความ เป็นมาดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงการบริหารงานของเทศบาลเมือง ม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรม 7 ประการ ซึ่งหลักธรรม นี้ พระพุทธเจ้าทรงตรัสแก่เจ้าวัชชีทั้งหลายผู้ปกครองรัฐโดยสามัคคีธรรม ตลอดจนการตอบสนองของ ความ ต้องการของประชาชนในการทำงานของเทศบาลตามหลักธรรมได้อย่างไร ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการ ทำงานเพื่อประชาชนในด้านต่าง ๆ ของเทศบาล ว่ามีอะไรบ้างและอะไรคือมูลเหตุ หรือปัจจัยที่แท้จริงที่ทำให้ เกิดปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารงานทุก ๆ ด้านทุกส่วนทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และเพื่อนำผลการศึกษา ไปเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์เกิดองค์ ความรู้ใหม่ ๆ อย่างแท้จริงแก่ประชาชนและบุคลากรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอ สิงหนคร จังหวัดสงขลา

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็น การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิง ปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

1. การนำหลักการบริหารนิยธรรมมาใช้ในการบริหารงาน

องค์กรที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทั้งภาครัฐ ภาครัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชนหรืออื่น ๆ องค์กรแต่ละแห่งย่อมวางเป้าหมายของตนแตกต่างกันออกไป เพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขันอย่างต่อเนื่องด้วยการมุ่งผลกำไรเป็นสำคัญ เพราะผลกำไรนั้น ย่อมแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งหรือความอ่อนแอขององค์กร องค์กรใดที่มีการทำกำไรให้องค์กรสูง ย่อมแสดงถึงความเจริญเติบโตและความมั่นคงขององค์กร ที่มีเป้าหมายต่างกันออกไป แต่สิ่งที่เหมือนกัน คือ การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ทัน และสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้องค์กรสำเร็จได้ก็คือ การบริหาร ซึ่งเป็นกระบวนการของการแสวงหาและการผสมผสานทรัพยากรที่สำคัญ 3 ประการ คือ มนุษย์ การเงิน และทรัพยากรด้านกายภาพ เพื่อที่จะได้บรรลุเป้าหมายหลักขององค์กรในการผลิตสินค้าหรือบริการ ซึ่งเป็นที่ปรารถนาของสังคมหลักธรรมที่บูรณาการหรือที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน และการบริหารที่มีอยู่ในพระไตรปิฎก คือ อภิธานนิยธรรม โดยเฉพาะหลักธรรมที่เกี่ยวกับการบริหารงานองค์กรเพื่อให้องค์กรมีการพัฒนาอย่างมีคุณภาพเร็วขึ้น จึงควรนำหลักธรรมไปใช้ในการบริหารงาน หลักการบริหารนิยธรรม คือ ธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว มี 7 ข้อ ดังนี้ 1) หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์, 2) พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ, 3) ไม่ถืออำภอใจ บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่ได้บัญญัติ ถือปฏิบัติมั่นตามวัชชีธรรม หลักการเดิมที่วางไว้, 4) ท่านเหล่าใดเป็นผู้ใหญ่ในชนชาววัชชี เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันพึงรับฟัง, 5) บรรดากุลสตรีกุมารีทั้งหลายมิให้อยู่อย่างถูกข่มเหงรังแก, 6) เคารพบูชาเจดีย์ของวัชชี ทั้งภายในและภายนอก ไม่ละเลยการทำธรรมิกพลี 7) จัดให้ความอารักขาคุ้มครองป้องกันแก่พระอรหันต์ ตั้งใจให้ท่านที่ยังมิได้มาพึงมาสู่แคว้นที่มาแล้วพึงอยู่โดยผาสุก, เป็นหลักธรรมที่นำไปประยุกต์ใช้ขับเคลื่อนกระบวนการบริหารงานในองค์กรให้มีคุณภาพควบคู่กันไป

2. การบริหารงานของเทศบาล

เทศบาลในประเทศไทย ถือกำเนิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2476 ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนและการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น อีกทั้งได้มีการดำเนินการพัฒนาตามภารกิจและบทบาทในการให้บริการสาธารณะ และพัฒนาท้องถิ่นให้ก้าวหน้าเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ นอกจากนี้เทศบาลเป็นองค์กรทางการเมืองแรกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเองได้อย่างเต็มที่ตามหลักการกระจายอำนาจ ทั้งยังมีการใช้โครงสร้างของการเมืองในระดับชาติมาจำลองไว้ในเทศบาลด้วย คือ มีการแบ่งแยกฝ่ายบริหาร ฝ่ายสภาทำหน้าที่ในการออกเทศบัญญัติออกจากกันทำหน้าที่ในการตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งกันและกันสอดคล้องกับระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศที่แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) การบริหารราชการส่วนกลาง (2) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และ (3) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเทศบาลคือ การบริหารราชการส่วน

ท้องถิ่นโดยในการจัดตั้งเทศบาลเป็นการแบ่งเบาภารกิจของรัฐบาลที่มีมากขึ้นเรื่อย ๆ จนไม่สามารถควบคุมดูแลหรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนครอบคลุมทุกพื้นที่ ดังนั้น เทศบาลจึงเป็นหน่วยงานที่จำเป็นต่อรัฐบาลในการช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ต่าง ๆ นี้ และทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับการบริการจากภาครัฐได้รวดเร็วและทั่วถึงยิ่งขึ้น (จिरายู ทรัพย์สิน และคณะ, 2560)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารองค์กร พบว่ามีการวิจัยไว้หลายประเด็น เช่น การศึกษาของ พระมหาโสภณ กิตติโสภโณ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกมน อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโคกมน อำเภอ น้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก หลักการบริหารนิยธรรมกับการบริหารขององค์การบริหารส่วนโคกมน มีความสัมพันธ์ในระดับสูง จึงยอมรับสมมติฐานปัญหาและอุปสรรคพบว่า พื้นที่เป็นพื้นที่ราบสูงยากต่อการบริหารได้ทั่วถึง งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินการตามแผนพัฒนา นโยบายบางอย่างไม่สามารถปรับใช้ได้ทุกพื้นที่ ในขณะที่ พระมหาตัญญูวัฒน์ ธรรมธีโร, บุญส่ง สิ้นธุ์นอกและ สมเดช นามเกตุ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานบุคคลตามหลักการบริหารนิยธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย พบว่า มีการประยุกต์ใช้กับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย มี 7 ประการ ได้แก่ 1) หมั่นประชุมกันเองนิตย 2) พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม 3) ไม่ตั้งกฎระเบียบที่ขัดต่อระเบียบเดิม 4) มีความเคารพนับถือต่อผู้บังคับบัญชา 5) ให้เกียรติและคุ้มครองสิทธิสตรี 6) ให้ความเคารพต่อสถานที่ 7) ให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อท่านผู้มาเยือน สภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย มี 6 ด้าน คือ 1) การวางแผนอัตรากำลัง 2) การสรรหาบุคลากร 3) การบำรุงรักษาบุคลากร 4) การพัฒนาบุคลากร 5) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 6) ด้านวินัยและการรักษา วินัย ส่วนบัณฑิต วงศ์ณาศรี และคณะ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานโดยการใช้หลักการบริหารนิยธรรม 7 และหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (NPM.) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหารงานโดยการใช้หลักการบริหารนิยธรรม 7 และหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (NPM.) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานโดยการใช้หลักการบริหารนิยธรรม 7 พบว่า ปัญหาจะอยู่ในส่วนของการส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม และการอารักขา คุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม ที่ต้องมีการใช้งบประมาณและความร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งวัด โรงเรียน ชุมชน ซึ่งด้วยอุปสรรคงบประมาณที่ยังมีจำกัด ทำให้งบประมาณในการจัดโครงการ หรือการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย (Research Design) การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อการใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ประชากร

1) เชิงปริมาณ คือ ข้าราชการ พนักงานจ้าง ลูกจ้างประจำ จ้างเหมาบริการในสังกัด เทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำนวน 174 คน

2) เชิงคุณภาพ คือ นายกเทศมนตรีเมืองม่วงงาม รองนายกเทศมนตรี เลขาธิการนายกเทศมนตรีเมืองม่วงงาม สมาชิกสภาเทศบาล และ รองปลัดเทศบาล รวม 5 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เชิงปริมาณ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close Ended) คำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ระดับการใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close Ended) คำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (1932) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาค่าน้ำหนักที่เกี่ยวข้องกับระดับระดับการใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

2) เชิงคุณภาพ แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ด้วยการกรอกข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริงเท่าที่สามารถเปิดเผยได้

ตอนที่ 2 การใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิตยสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2) สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงาน

3) กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของข้อคำถามโดยการสังเคราะห์เป็นแนวทางการใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำนวน 21 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) การหาค่าความเที่ยงตรง นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5

2) การหาค่าความเชื่อมั่น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะวิจัย จำนวน 30 ชุด แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการทดสอบประเภทการวิเคราะห์รายข้อ เพื่อทดสอบว่าข้อความแต่ละข้อในแบบทดสอบสามารถยอมรับได้หรือไม่ หลังจากนั้นจึงพิจารณาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยวิธีการ ของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) (1984) โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .938

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากทางบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตหน่วยงานในการแจกแบบสอบถามให้กับบุคลากรในสังกัดเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลาทั้งหมด

2) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้กับบุคลากรในสังกัดเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลาทั้งหมด คือ 174 คน และรับกลับคืนหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3) ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนจำนวน 174 ชุด แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาบันทึกลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ที่ได้มาสรุปผลการวิจัยพร้อมทั้งอภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับสถิติที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาโดยนำมาบรรยายถึงลักษณะของข้อมูลที่ได้มาได้ในรูปแบบของตาราง และค่าสถิติต่าง ๆ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

บุคลากรในสังกัดเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 67.20 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 44.80 ปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานจ้าง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 60.90 และมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 6 – 15 ปีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 47.70 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	57	32.80
2. หญิง	117	67.20
อายุ		
1. 18–30 ปี	21	12.10
2. 31–40 ปี	78	44.80
3. 41–50 ปี	65	37.40
4. 51 ปีขึ้นไป	10	5.70
ตำแหน่ง		
1. ข้าราชการการเมือง	17	9.80
2. ข้าราชการประจำ	35	20.10
3. พนักงานจ้าง	64	36.80
4. ลูกจ้างประจำ	1	0.50
5. จ้างเหมาบริการ	57	32.80
ระดับการศึกษา		
1. ประถมศึกษา	6	3.40
2. มัธยมศึกษาตอนต้น	8	4.60
3. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	23	13.30
4. อนุปริญญา / ปวส.	31	17.80
5. ปริญญาตรีขึ้นไป	106	60.90
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1. ต่ำกว่า 5 ปี	64	36.80

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
2. 6-15 ปี	83	47.70
3. 16-25 ปี	25	14.40
4. 25 ปีขึ้นไป	2	1.10
โดยรวม	174	100.00

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวมทุกด้าน ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.96$, $\sigma = 0.76$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปน้อยสุด พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพร้อมเพรียงของการประชุม ค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.63$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้นำ ค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.67$) อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ด้านการสนับสนุนคนมีความสามารถและคุณธรรม เป็นผู้นำ ค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.73$, $\sigma = 0.84$) อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

(N = 174)

ข้อ	การใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงาน ของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา	ระดับความ		แปลผล
		คิดเห็น		
		\bar{x}	S.D.	
1.	ด้านการประชุมหารือ	3.95	0.75	มาก
2.	ด้านการพร้อมเพรียงของการประชุม	4.14	0.63	มาก
3.	ด้านการปฏิบัติตามหลักการเดิม	3.95	0.70	มาก
4.	ด้านการให้ความสำคัญกับผู้นำ	4.13	0.67	มาก
5.	ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกัน	3.91	0.87	มาก
6.	ด้านการสักการะ เคารพ นบถือ บูชาและปกป้องรักษา ปูชนียสถาน	3.94	0.84	มาก
7.	ด้านการสนับสนุนคนมีความสามารถและคุณธรรมเป็นผู้นำ	3.73	0.84	มาก
	โดยรวม	3.96	0.76	มาก

และผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า

- 1) การประชุมหารือ เป็นสิ่งจำเป็นสิ่งแรกการบริหารงาน เพราะการประชุมนั้น เป็นการพูดคุยปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หาแนวทางการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น เป็นเวทีของการหาข้อสรุปในการบริหารงานที่เป็นตามข้อกำหนด และที่สำคัญเป็นกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นในองค์กร
- 2) การประชุมจะต้องมีความพร้อมเพรียงกันของทุกฝ่าย เพราะแต่ละส่วนงานหรือแต่ละฝ่ายมีประเด็นของการบริหารงานไม่เหมือนกัน ซึ่งจำเป็นจะต้องแจ้งให้ที่ประชุมรับทราบ หากเข้าประชุมไม่พร้อมเพรียงกัน ก็ย่อมนำมาซึ่งการรับทราบข้อมูลหรือแนวทางปฏิบัติที่ไม่เหมือนกัน
- 3) มีการยึดหลักการเดิมซึ่งหมายถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่ต้น ซึ่งหน่วยงานราชการต้องปฏิบัติตาม ในขณะที่เดียวกัน หากเป็นหลักการที่ดีของผู้นำคนเก่า ก็ควรยึดปฏิบัติได้เช่นกัน เพื่อให้การบริหารงานของเทศบาลไปเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) การให้ความสำคัญกับผู้นำเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งผู้นำในที่นี้หมายถึงผู้นำทั้งในองค์กรและภายนอกองค์กร ซึ่งต้องให้ความเคารพ และต้องเชื่อมั่นในภาวะผู้นำของตัวเอง
- 5) การให้เกียรติซึ่งกันและกัน เป็นที่ควรกระทำในองค์กรที่เป็นที่รวมของความหลากหลาย และการให้เกียรติผู้อื่น เราจะได้รับเกียรตินั้นกลับมา ซึ่งการให้เกียรตินั้นสามารถปฏิบัติด้วยการกล่าวทักทาย การยอมรับความแตกต่างโดยเฉพาะความคิดเห็น เป็นต้น
- 6) ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีปฐมนิยสถานสำคัญของแต่ละพื้นที่ ดังนั้นควรให้ความเคารพตามหลักศรัทธาของแต่ละศาสนา รวมทั้งการให้ความเคารพ หรือการจัดงานตามประเพณีของพื้นที่เทศบาลเมืองม่วงงาม
- 7) มีการสนับสนุนผลักดันและส่งเสริมการทำงานของบุคลากร และสนับสนุนและผลักดันบุคลากรที่มีความเป็นผู้นำให้มีความโดดเด่นหรือมีหน้าที่รับผิดชอบที่สูงขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงาน

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักอธิปไตยของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย

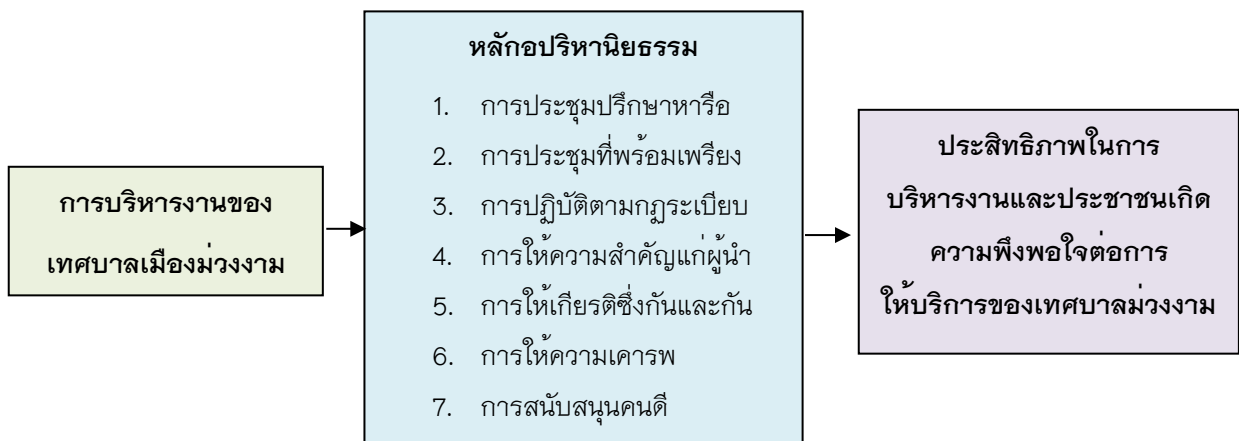
- 1) ด้านการประชุมหารือ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในแต่ละงานได้แสดงความคิดเห็น อธิบายหรือชี้แจงการปฏิบัติงานในที่ประชุม เพื่อให้การนำไปสู่การปฏิบัติจะได้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน
- 2) ด้านการพร้อมเพรียงของการประชุม โดยการนำโซเชียลมาใช้ในการประชุมให้มากขึ้น มีการประสานการเข้าร่วมประชุมอย่างน้อย 1-2 วัน และต้องส่งเสริมให้บุคลากรมีจิตสำนึกว่า การประชุมเป็นสิ่งสำคัญ จึงต้องเข้าประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน
- 3) ด้านการปฏิบัติตามหลักการเดิม ควรมีการคิดวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานในปีงบประมาณที่ผ่านมา ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่ละส่วนงาน พร้อมทั้งจัดให้มีการประเมินการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามหลักการเดิมหรือไม่
- 4) ด้านการให้ความสำคัญกับผู้นำ ควรให้เกียรติและยอมรับบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งมาเป็นผู้นำขององค์กร และ ควรมีการประเมินภายในเรื่องภาวะผู้นำเพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาผู้นำ

5) ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ควรรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย ถึงแม้ว่าจะเป็นความคิดเห็นที่แตกต่าง มีการทักทาย พบปะพูดคุยอย่างกัลยาณมิตร ให้บริการหรือปฏิบัติอย่างเท่าเทียมไม่เลือกปฏิบัติ และควรคำนึงถึงสภาพจิตใจและสภาพร่างกายหรือความพร้อมของบุคลากร

6) ด้านการสักการะ เคารพ นับถือ บูชาและปกป้องรักษาปูชนียสถาน ควรนำบุคลากรเข้าศาสนสถานเพื่อให้บุคลากรได้ซึมซับหลักปฏิบัติของแต่ละศาสนา รวมทั้งสร้างจิตสำนึกในการเคารพ สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของเทศบาลเมืองม่วงงาม

7) ด้านการสนับสนุนคนมีความสามารถและคุณธรรมเป็นผู้นำ บุคลากรในเทศบาลเมืองม่วงงามต้องแสดงความยินดีเมื่อมีบุคลากรมีความสามารถในการเป็นผู้นำ ควรมีการยกย่องบุคลากรที่มีคุณธรรมดีเด่นในแต่ละเดือน หรือไตรมาส หรือ ในแต่ปีงบประมาณ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรนั้น ๆ

จากการศึกษาสามารถอธิบายเป็นแผนภาพได้ดังนี้

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยมาอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์การใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพร้อมเพรียงของการประชุม ด้านการให้ความสำคัญกับผู้นำ ด้านการปฏิบัติตามหลักการเดิม ด้านการประชุมหารือ ด้านการสักการะ เคารพ นับถือ บูชาและปกป้องรักษาปูชนียสถาน ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกัน และด้านการสนับสนุนคนมีความสามารถและคุณธรรมเป็นผู้นำ เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน และการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น อีกทั้งได้มีการดำเนินการพัฒนาตามภารกิจ และบทบาทในการให้บริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ซึ่งปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการบรรลุผลสำเร็จต่าง ๆ ก็คือ ความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย (จิรายุ ทรัพย์สิน

และคณะ, 2560) โดยเฉพาะการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนถึงความต้องการของประชาชนในพื้นที่บริการซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ. ปยุตฺโต, (2555) ที่กล่าวว่า พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่ควรทำ หมายถึง เข้าประชุม เลิกประชุม และทำกิจที่ได้รับมอบหมายตามมติที่ประชุม อย่างพร้อมเพรียงกัน เพื่อสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน ป้องกันไม่ให้เกิดการกินแหนงแคลงใจกัน ต้องให้ความสำคัญกับการประชุม ต้องทำงานของส่วนรวมให้ดี และพร้อมเพรียงกันลุกขึ้นป้องกันหมู่คณะเมื่อมีภัย สอดคล้องกับงานวิจัยของปัทมพงศ์ วงศ์ณาศรี และคณะ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานโดยการให้หลักการบริหารนิยธรรม 7 และหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (NPM.) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเวียงสระ จังหวัด สุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับการบริหารงานโดยการให้หลักการบริหารนิยธรรม 7 และหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (NPM.) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาโสภณ กิตติโสภณ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกมน อำเภอ น้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกมน อำเภอ น้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักบริหารนิยธรรมของเทศบาลเมืองมวงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย (1) ด้านการประชุมหารือ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในแต่ละงานได้แสดงความคิดเห็น อธิบาย หรือชี้แจงการปฏิบัติงานในที่ประชุม เพื่อให้การนำไปสู่การปฏิบัติจะได้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน (2) ด้านการพร้อมเพรียงของการประชุม ควรมีแจ้งก่อนวันประชุมอย่างน้อย 1 – 2 วัน พร้อมทั้งสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความสำคัญของการประชุม (3) ด้านการปฏิบัติตามหลักการเดิม ควรทบทวนและประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามหลักการหรือกฎหมายที่กำหนด (4) ด้านการให้ความสำคัญกับผู้นำ ควรให้เกียรติและยอมรับบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งมาเป็นผู้นำขององค์กร (5) ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ควรรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายอย่างกัลยาณมิตร โดยคำนึงถึงความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของบุคลากร (6) ด้านการสักการะ เคารพ นับถือบูชาและปกป้องรักษาปูชนียสถาน ควรนำบุคลากรเข้าร่วมการปฏิบัติกิจกรรมกับศาสนสถานเพื่อให้เกิดการตระหนักและซึมซับเพื่อให้เกิดจิตสำนึกเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นคนดี และ (7) ด้านการสนับสนุนคนมีความสามารถและคุณธรรมเป็นผู้นำ ควรยกย่องบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้วยความมีคุณธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างขวัญกำลังใจและเป็นตัวอย่างให้กับเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของพระคาร์ณ อติภทฺโท (ทองน้อย) และพระครูนิวิฐศีลขันธ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการเชิงเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกชาตามหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาล ตำบลทุ่งน้อย อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยแนวทางการบริหารจัดการเชิงเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกชาตามหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาลตำบลทุ่งน้อย อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ประกอบด้วย ด้านการรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน ควรมีการ ร่วมพูดคุย ประสานงาน กำหนดราคา และการป้องกันโรค

ระบอบ ด้านสร้างความคิดร่วมกัน ควรจัดทำข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลผลิต บันทึกข้อมูลการผลิต ต้นทุน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ด้านรับผลประโยชน์ร่วมกัน ควรส่งเสริมให้ผู้ปลูกชาได้มีสิทธิแสดงความคิดเห็น มีการจัดทำกฎระเบียบ แปรรูป และขอให้ภาครัฐเข้ามาส่งเสริม ด้านการมีส่วนร่วมในเครือข่าย ควรมีโอกาสในการเลือกผู้นำกลุ่ม ร่วมกำหนดกฎระเบียบ และร่วมคัดเลือกคณะกรรมการบริหาร ด้านมีความสามัคคีกันในเครือข่าย ควรมีการเคารพซึ่งกันและกัน นอบน้อมให้เกียรติกัน แนะนำวิธีการแก้ไขปัญหา ด้านการพึ่งพากันในการรักษาระบบนิเวศน์ มีการกำหนดเป้าหมาย จัดหาตลาดและรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันในเครือข่าย ควรมีการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ให้ภาครัฐเข้ามาแนะนำหาแนวทางใหม่ ๆ และควรมีการแชร์ประสบการณ์ดี ๆ หรือใหม่ ๆ ให้แก่กันและกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาต้นฐวัฒน์ ธมฺมธีโร, บุญส่ง สิ้นธุ์นอกและ สมเดช นามเกตู (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานบุคคลตามหลักการบริหารนิยธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยแนวทางการประยุกต์ใช้กับการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย มี 7 ประการ ได้แก่ 1) หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ 2) พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม 3) ไม่ตั้งกฎระเบียบที่ขัดต่อระเบียบเดิม 4) มีความเคารพนับถือต่อผู้บังคับบัญชา 5) ให้เกียรติและคุ้มครองสิทธิสตรี 6) ให้ความเคารพต่อสถานที่ 7) ให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อท่านผู้มาเยือน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษา “การใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอลี้สิงหนคร จังหวัดสงขลา” เป็นการศึกษาที่สามารถอธิบายได้ว่า การบริหารงานองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์กรภาครัฐจำเป็นต้องมีหลักการในบริหารงานทั้งทางโลกและทางธรรม ดังนั้นจากการศึกษาทำให้เห็นว่า การจะบริหารงานองค์กรให้มีคุณภาพเกิดประสิทธิภาพทั้งคนและงานนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเอาหลักธรรมของพระพุทธศาสนาเข้าประยุกต์ใช้หรือตรวจสอบการดำเนินงาน โดยเฉพาะหลักการบริหารนิยธรรม ถือว่าเป็นหลักธรรมที่เหมาะสมกับการบริหารงานเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

เทศบาลเมืองม่วงงาม อำเภอลี้สิงหนคร จังหวัดสงขลา ต้องนำหลักการบริหารนิยธรรมมาใช้ในการบริหารงานขององค์กรให้มากขึ้น โดยเฉพาะการประชุมอย่างเนืองนิตย์ หรือสม่ำเสมอ เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติงานและจุดเริ่มต้นของการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร สถานที่ หรือชุมชนในภาพรวม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

- 1) ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมขวัญกำลังใจของบุคลากรของเทศบาลเมืองมวังงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ
- 2) ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมวังงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
- 3) ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประชุมที่มีประสิทธิภาพกับประสิทธิผลของการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมวังงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

เอกสารอ้างอิง

- จิรายุ ทรัพย์สิน และคณะ. (2560). รูปแบบการบริหารจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน, *วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(2 ฉบับพิเศษ), 112–132.
- ปัทมพงศ์ วงศ์ณาศรี และคณะ. (2561). การบริหารงานโดยใช้หลักการบริหารนิยธรรม 7 และหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (NPM.) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*, 9(1), 49–59.
- พระขจรศักดิ์ กิตติวิฑูโฒ. (2562). การบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง. *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 2(2), 17–24.
- พระคาร์ณ อติภทโท (ทองน้อย) และพระครูนิวิฐศีลขันธ. (2563). การบริหารจัดการเชิงเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาลตำบลทุ่งน้อย อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 3(2), 27–40.
- พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ. ปยุตโต. (2555). *พุทธธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 32). กรุงเทพฯ: คณะระดมธรรมและธรรมสถาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระมหาต้นฐวัฒน์ ธมฺมธีโร, บุญส่ง สิ้นธุ์นอกและ สมเดช นามเกตุ. (2564). แนวทางการบริหารงานบุคคลตามหลักการบริหารนิยธรรม 7 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย. *Journal of Modern Learning Development*, 6(4), 255–270.
- พระมหาโสภณ กิตติโสภโณ. (2562). การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกมน อำเภอหน้าหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 2(2), 133–142.

Conbach, L. J. (1984). *Essential of Psychology and Education*. New York: Mc-Graw Hill.

Likert, R.A. (1932). Technique for the Measurement of Attitudes. *Arch Psychological*, 25(140), 1–55.